

RADA VLÁDY PRO SENIORY A STÁRNUTÍ POPULACE

Zápis

z 18. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace konaného
dne 17. prosince 2012 od 10.00 hod.
v budově Ministerstva práce a sociálních věcí, zasedací místnost „klub“

Přítomni: dle presenční listiny

Program:

1. Informace o materiálu Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 (NAP) a zhodnocení Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012)
2. Charta občanské společnosti – pro důstojný život seniorů v České republice
3. Značka kvality v sociálních službách
4. Informace o Konferenci IFA 2012
5. Analýza a projekt k posílení sociální ochrany seniorů s nízkými penzemi a osamělých seniorů z nájemních bytů – informace
6. Informace o veřejné diskusi k sKartě a příspěvku na bydlení
7. Výstupy z pracovních skupin Rady
8. Konsolidace složení a činnosti Rady a pracovních skupin Rady
9. Dotační program Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností - informace
10. Různé

V úvodu zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) místopředseda Rady Mgr. Jan Dobeš představil paní Ing. Ludmilu Müllerovou, která je od 16. listopadu 2012 novou ministryní práce a sociálních věcí a z titulu této funkce i novou předsedkyní Rady.

Paní ministryně přednesla své úvodní vystoupení a přivítala nové členy Rady:

- namísto původního zástupce Ministerstva dopravy Ing. Ivo Tomana se novým členem Rady stal Jiří Žák, náměstek ministra dopravy,
- namísto původního zástupce Ministerstva zdravotnictví MUDr. Vítězslava Vavrouška, MBA, se stal novým členem MUDr. Ferdinand Polák, náměstek sekce zdravotní péče,

- namísto původního zástupce Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR MUDr. Pavla Horáka se novým členem Rady stal Ing Zdeněk Kabátek, ředitel Všeobecné zdravotní pojišťovny.
- Dále paní ministryně poskytla neformální informaci o tom, že bude nominován nový zástupce Ministerstva vnitra, PhDr. Robert Ledvinka - náměstek ministra vnitra namísto dosavadního zástupce Mgr. Ondřeje Veselského.

Poté vyzvala členy Rady ke schválení, případně k doplnění zápisu ze 17. zasedání Rady a Programu 18. zasedání Rady.

Program 18. zasedání rady byl schválen všemi členy Rady. Následně předala řízení 18. zasedání Rady jejímu místopředsedovi Mgr. Janu Dobešovi, náměstkově ministryně pro sociální začleňování a rovné příležitosti.

Ad 1) Informace o materiálu NAP a zhodnocení Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 (dále jen „EY 2012“)

Mgr. Dobeš informoval přítomné o průběhu závěrečné konference k EY 2012, kterou MPSV organizovalo dne 11. prosince 2012 v Břevnovském klášteře v Praze k zakončení EY 2012 v ČR. Zároveň poděkoval členům Rady a členům pracovních skupin k EY 2012 za účast a aktivní spolupráci v průběhu roku a vyjádřil odhadlání, že naším cílem je i nadále pokračovat v započatých aktivitách, týkajících se problematiky seniorů.

PhDr. Lenka Bočková seznámila členy Rady s aktuálním stavem přípravy materiálu NAP a podala informaci o prodloužení připomínkového řízení do ledna 2013. Dále odpověděla na dotazy, které se týkaly stavu vypořádání připomínek k NAP.

V diskusi byly vzneseny následující připomínky a vyjádření:

- Mgr. Monika Šimůnková: problematika lidských práv není dostatečně obsažena v materiálu, tento požadavek byl vyjádřen již dříve – proběhnou konzultace s Úřadem vlády a kapitola o lidských právech bude do materiálu začleněna,
- Dr. Zdeněk Pernes: dotazoval se na zapracování připomínek Rady seniorů ČR, které předal v srpnu 2012 na MPSV – připomínky budou zapracovány,
- Ing. Jiří Horecký, MBA: učinil dotaz na to, jak budou vytvářeny indikátory k hodnocení plnění jednotlivých opatření – 1. hodnotící zpráva má proběhnout v roce 2014, do té doby by měly být indikátory vypracovány a bude počítáno s účastí Rady,
- Mgr. Monika Válková: dotaz na to, jak jsou zapracovány připomínky pí doc. MUDr. Ivy Holmerové z oblasti sociálně zdravotní péče – připomínky budou akceptovány
- pan náměstek Žák: informoval o tom, že Ministerstvo dopravy má připraveno stanovisko obsahující zásadní i doporučující připomínky,
- Mgr. Tomáš Roubal: nabídl jménem Ministerstva zdravotnictví spolupráci při vytváření indikátorů a poskytnutí expertů,
- Mgr. Jan Lorman: podpořil požadavek na zahrnutí kapitoly o lidských právech do NAP, doporučuje více využít PS pro diskriminaci,

- Ing. Oldřich Pospíšil: uplatnil zásadní připomínku k finančnímu krytí, dále upozornil na to, že vzhledem k velkému počtu důchodců v materiálu nejsou dostatečně zahrnutý volnočasové aktivity – v materiálu volnočasové aktivity jsou zahrnutý, je možno je ale posílit,
- Ing. Jech: připomenul důležitost finančního krytí, navrhul dát finanční krytí do souvislosti s indikátory.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o aktuálním stavu NAP a jeho předložení Vládě v lednu 2013 s tím, že dojde k doplnění materiálu a vypořádání připomínek.

Ad 2) Charta občanské společnosti – pro důstojný život seniorů v České republice

Ing. Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb informoval členy Rady formou prezentace o dokumentu „Charta občanské společnosti – pro důstojný život seniorů v České republice“ a aktivitách s ní spojených (dále jen „Charta“).

- Schválení Charty má přispět ke zlepšení ochrany práv seniorů
- Charta je nový právně nezávazný dokument vytvořený Asociací krajů České republiky, Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR, Diakonií Českobratrské církve evangelické a Radou seniorů České republiky.
- její vznik byl iniciován švýcarskou předlohou a obsahuje vizi společnosti přátelské starším lidem i obecná opatření, kterými má být tohoto cíle dosaženo.
- v říjnu 2012 se konal v Poslanecké sněmovně ČR seminář k Chartě občanské společnosti: Pro důstojný život seniorů v České republice.

Vyjádření členů Rady k uzavření Charty:

- Mgr. Lorman: Charta je ambiciózní dokument, problém bude v propojení s činností odpovědných rezortů.
- Ing. Horecký informoval o příslibu NM Ing. Kafky zahrnout do NAP 2013 - 2017
- paní ministryně Ing. Müllerová: vzesla dotaz, jaké důvody vedly k tomu, že bylo přistoupeno ke vzniku a přjetí Charty, když existuje současný NAP. Dále se dotázala na strukturu Charty, v čem se liší od připravovaného NAP a doporučila se soustředit jen na jeden dokument.
- Ing. Horecký: V odpovědi vysvětlil důvody, Chartu je třeba chápát jako výsledek aktu občanské společnosti a to, že se na dokumentu pracovalo od roku 2010, kdy došlo k uzavření dokumentu Charty ve Švýcarsku
- Mgr. Válková: položila dotaz na spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví při přípravě Charty a jak bude dále s Chartou pracováno a předpokládá-li se spolupráce s dalšími subjekty,
- MUDr. Gríša Vodička: upozornil na to, že opatření ve zdravotní oblasti je třeba konzultovat se zdravotními pojišťovnami.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o uzavření dokumentu Charty občanské společnosti – pro důstojný život seniorů v České republice.

Ad 3) Značka kvality v sociálních službách

Ing. Horecký informoval o aktivitách, spojených se slavnostním předáním cen úspěšným firmám a organizacím, s právem užívat logo „Národní cena kvality ČR“, které proběhlo dne 10. listopadu 2012 ve Španělském sále Pražského hradu. V r. 2009 začala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR s certifikací kvality poskytovatelů zejm. v oblasti pobytových sociálních služeb. K tomu vznikl národní registr nezávislých odborníků, kteří hodnotí pobytová zařízení prostřednictvím udělování hvězdiček jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb, jde o externí model řízení kvality, v hodnocení jde o kvalitu z pohledu uživatele, je uplatňována zásada dobrovolnosti a transparentnosti.

- Ing. Jiří Vačkář: upozornil na riziko zneužívání výsledků hodnocení,
- Mgr. Lorman: poukázal na to, kdo hodnotí zařízení a dále na to, že existuje inspekce kvality sociálních služeb, hrozí tak nebezpečí chaosu v systému hodnocení sociálních služeb,
- Mgr. Šimůnková: přednesla návrh na příští jednání Rady zařadit do programu bod: Inspekce kvality sociálních služeb, příprava změny standardů.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o aktivitě Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR k hodnocení poskytovatelů sociálních služeb.

Ad 4) Informace o Konferenci IFA 2012

Mgr. Lorman informoval o průběhu a významu 11. ročníku konference IFA 2012 - Mezinárodní konference o stárnutí, jejímž organizátorem bylo občanské sdružení Život 90. Tématem konference bylo: senioři a rozvoj, podpora zdraví a životní pohody, komunikační technologie a jejich užití v péči o staré lidi (viz prezentace). Dále informoval o záměru uspořádat následnou národní konferenci pro české účastníky, jejímž tématem bude mimo jiné i téma prospěšnosti moderních technologií a jejich využití pro seniory.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o konání konference.

Ad 5) Analýza a projekt k posílení sociální ochrany seniorů s nízkými penzemi a osamělých seniorů z nájemních bytů – informace

Dr. Pernes informoval členy Rady o stavu přípravy materiálů, které zpracovává Rada seniorů ČR s tím, že v březnu 2013 by měly být dokončeny. Cílem je předložit materiály k problematice bydlení na jednání vlády.

Připravované materiály:

- a) Analýza a projekt pro uplatnění generací 60+ na trhu práce a v dalších formách ekonomických aktivit,

- b) Analýza a projekt k posílení sociální ochrany seniorů s nízkými penzemi a osamělých seniorů z nájemních bytů
- c) Analýza a návrhy pro zajištění finanční dostupnosti bydlení seniorů - v této souvislosti bude vypracován komentář ke stavu ochrany seniorské populace dle nastavení současných právních předpisů.

Upozornil na potřebu nutnost diferenciace normativních nákladů, dále na nutnost upravit Zákon o pomoci v hmotné nouzi ve vztahu k problematice seniorů. Zvážit zapojení zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o připravovaných dokumentech.

Ad 6) Informace o veřejné diskusi k sKartě a příspěvku na bydlení

Mgr. Lorman informoval Radu o průběhu „Semináře pro seniory“, který uspořádalo občanské sdružení Život 90, jehož cílem bylo přehledně a jednoznačně vysvětlit význam a praktické užití karty sociálních systémů sKarty, platnou legislativu pro pomoc v hmotné nouzi – příspěvek na bydlení. Z veřejné diskuse na semináři vyplynula potřeba vytvořit veřejně dostupná pravidla - metodiku Úřadu práce ČR pro veřejnost, jak jednat se svými klienty.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o veřejné diskusi k sKartě a příspěvku na bydlení.

Ad 7) Výstupy z pracovních skupin Rady

Předsedové pracovních skupin seznámili členy rady s výstupy a závěry z pracovních skupin, které se sešly v předcházejícím období.

PS Sociální a zdravotní služby a dlouhodobá péče se sešla 12. listopadu 2012 v budově MPSV. Ing. Horecký informoval o tom, že jediným bodem programu bylo projednání materiálu ředitele VZP ČR MUDr. Pavla Horáka, CSc., MBA ze dne 31. srpna 2012 – Financování sociálních služeb a úhrady VZP ČR v pobytových zařízeních pro seniory, MUDr. Horák byl přítomen na jednání PS.

Dílčí závěry: Systém, kdy se zastavuje příspěvek na péči, je jednoznačně diskriminační. Systém je nefunkční, je třeba změnit § 52 Zákona o sociálních službách. Otázka podávání léků - příspěvek na péči není jednoznačně možný použít k úhradě zdravotní péče.

PS pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí se sešla dne 14. prosince 2012 na MPSV. Mgr. Lorman informoval o témaitech, které se řešily: případy diskriminace, sKarta, výzva členů Rady pro seznam dalších příkladů dobré praxe a podnětů a informací, doporučení zveřejňovat příklady na webových stránkách, role veřejnoprávních médií, osvěta sociální legislativy a jiných oblastí života seniorů, doporučení k založení ceny Rady pro seniory na díla, která upozorňují na život seniorů, další doporučení na zadání výzkumu na týrání a zneužívání seniorů.

- Mgr. Šimůnková: navrhla účast zástupce veřejného ochránce práv na zasedání Rady – bude navrženo, aby byl stálým hostem Rady,
- Mgr. Lorman – podal návrh na vznik PS pro ICT.

PS k bydlení – Dr. Pernes informoval, že do PS byla přesunuta problematika bydlení a příprava materiálů, uvedených v bodě ad 5.

- Ing. Vačkář: informoval o tom, že počet žalob k nájemnímu bydlení je do současné doby nevýznamný,
- Mgr. Šimůnková: upozornila na nutnost legislativního vymezení okruhu osob v bytové nouzi.

PS trh práce a vzdělávání: prof. Petr Vavřín informoval o činnosti PS, která řeší problematiku vzdělávání, jež je sice méně závažná, přesto důležitá. Aktivity skupiny – podařilo se ukotvit vládní podporu seniorů ve vzdělávání prostřednictvím univerzit 3. věku (dále jen „U3V“) z dřívější formy rozvojového projektu do současné formy a zavedení formy dotace U3V.

Rozšiřuje se podpora U3V i v oblasti speciálních služeb, které škola poskytuje handicapovaným studentům. Bylo nalezeno měřítko, jak ohodnotit úspěšnost vzdělávání universit – existuje 23 veřejných VŠ. Problémem zůstává, jak zpřístupnit aktivity U3V lidem bydlícím v neuniverzitních městech, otázka zavedení virtuálního vzdělávání při zachování kvality – U3V mají význam nejen vzdělávací, ale především je důležitý komunikační a sociální kontakt. Dále informoval o Valném shromáždění Asociace U3V, které se připravuje na den 29. ledna 2013.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o činnosti jednotlivých PS Rady.

Ad 8) Konsolidace složení a činnosti Rady a pracovních skupin Rady

Mgr. Dobeš požádal jednotlivé předsedy pracovních skupin o upřesnění a doplnění kontaktů a o informaci o stavu aktivizace pracovních skupin. Zřízení Ad hoc PS ICT bude poté zváženo.

Závěr: Rada vzala na vědomí požadavek s tím, že informace budou zaslány tajemnici Rady, Ing. Martě Koucké do 31. ledna 2013.

Ad 9) Dotační program Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností - informace

Mgr. Dobeš informoval Radu o dotačním programu v roce 2013, jehož cílem je podpora aktivizace seniorů, aktivity směřující ke společenskému uplatnění seniorů a přímá práce se seniory.

Z celkové finanční částky ve výši 6 000 000 Kč, vyčleněné na tento dotační program, bylo dosud rozděleno celkem 4 679 604 Kč sedmi organizacím. S ohledem na účelnost a hospodárnost využití finančních prostředků ze státního rozpočtu nebylo možno na předložené žádosti o projekt „vyčerpat“ celou uvedenou částku, proto Výběrová komise

rozhodla využít nevyčerpané finanční prostředky na vyhlášení 2. kola daného dotačního programu a na uspořádání školení pro žadatele

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o dotačním programu a záměrech pro rok 2013.

Ad 10) Různé

Mgr Dobeš informoval o projektu OECD s názvem PIAAC (Programme for International Assessment of Adult Competencies). Jedná se o elektronický soubor úloh 365+1 k procvičení funkční gramotnosti, který realizační tým PIAAC vyvěsil na stránkách <http://www.piaac.cz>, elektronická publikace je k dispozici zdarma a je vhodná pro věkovou kategorii 9-99 let – bude rozesláno členům rady elektronicky.

Dále informoval o projektu, Rady seniorů ČR COLMEX – jedná se o projekt realizace venkovních fitness hřišť pro seniory, dospělé a mládež – prezentace bude zaslána členům Rady elektronicky.

Dr. Pernes informoval o přípravách 2. sjezdu Rady seniorů ČR, který se bude konat 17. května 2013.

Zapsala: Ing. Marta Koucká – odd. 921
14. ledna 2013

Za správnost: Mgr. Jan Dobeš, místopředseda Rady
18. ledna 2013

Schválil: Ing. Ludmila Müllerová, předsedkyně Rady
18. ledna 2013